

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ

L. A. GEELHOED

της 24ης Νοεμβρίου 2005¹

I — Το ιστορικό της υποθέσεως

1. Το Δικαστήριο, με την απόφασή του της 25ης Απριλίου 2002 Επιτροπή κατά Γαλλίας², έκρινε ότι η Γαλλική Δημοκρατία,

— περιλαμβάνοντας στο άρθρο 1386-2 του γαλλικού αστικού κώδικα ζημίες κάτω των 500 ευρώ·

— θεωρώντας, στο άρθρο 1386-7, πρώτο εδάφιο, του εν λόγω κώδικα, ότι ο διανομέας ελαττωματικού προϊόντος ευθύνεται σε όλες τις περιπτώσεις εξίσου με τον παραγωγό·

— προβλέποντας, στο άρθρο 1386-12, δεύτερο εδάφιο, του εν λόγω κώδικα, ότι ο παραγωγός οφείλει να αποδείξει ότι έλαβε τα κατάλληλα μέτρα για να προλάβει τις συνέπειες ελαττωματικού προϊόντος, προκειμένου να μπορεί να επικαλεστεί τους λόγους απαλλαγής του άρθρου 7, στοιχεία δ' και ε', της οδηγίας 85/374/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1985, για την προσέγ-

γιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σε θέματα ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων³ (στο εξής: οδηγία),

— παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει, αντιστοίχως, από τα άρθρα 9, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', 3, παράγραφος 3 και 7 της εν λόγω οδηγίας.

2. Η Επιτροπή, κρίνοντας ότι η Γαλλική Δημοκρατία παρέλειψε να λάβει τα αναγκαία μέτρα για τη συμμόρφωσή της προς την προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Γαλλίας, απέστειλε στο εν λόγω κράτος μέλος έγγραφο οχλήσεως, κατ' εφαρμογήν της διαδικασίας του άρθρου 228 ΕΚ.

3. Οι γαλλικές αρχές αντέδρασαν στο έγγραφο οχλήσεως με συστημένη επιστολή της 27ης Ιουνίου 2003. Οι γαλλικές αρχές, με την εν λόγω επιστολή, γνωστοποίησαν στην Επιτροπή τις σχεδιαζόμενες τροποποιήσεις του αστικού κώδικα, οι οποίες προορίζονταν να θέσουν τέρμα στην προσαφθείσα παράβαση, πλην όμως επισήμαναν ότι οι τροποποιήσεις αυτές δεν είχαν ακόμη εγκριθεί, κατά την προβλεπόμενη διαδικασία, από το Γαλλικό Κοινοβούλιο.

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

2 — Απόφαση της 25ης Απριλίου 2002, C-52/00 (Συλλογή 2002, σ. I-3827).

3 — ΕΕ 1985 L 210, σ. 29.

4. Στις 11 Ιουλίου 2003, η Επιτροπή απήυθυνη στη Γαλλική Δημοκρατία αιτιολογημένη γνώμη, καλώντας την να διασφαλίσει εντός προθεσμίας δύο μηνών την εκτέλεση της προαναφερθείσας αποφάσεως Επιτροπής κατά Γαλλίας.

5. Οι γαλλικές αρχές απάντησαν στην αιτιολογημένη γνώμη με επιστολή της 9ης Σεπτεμβρίου 2003, με την οποία ενημέρωσαν την Επιτροπή για την προπαρασκευή του οικείου νομοσχεδίου, εκφράζοντας ταυτοχρόνως τη λύπη τους διότι δεν ήταν σε θέση, κατά το χρονικό εκείνο σημείο, να προσδιορίσουν την ακριβή ημερομηνία εγκρίσεώς του από το Γαλλικό Κοινοβούλιο.

6. Η Επιτροπή, κρίνοντας ότι η Γαλλική Δημοκρατία εξακολουθούσε να μην έχει εκτελέσει την προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπής κατά Γαλλίας, άσκησε την υπό κρίση προσφυγή στις 14 Απριλίου 2004.

II — Η εξέλιξη της διαδικασίας

7. Η Επιτροπή, με το αρχικό δικόγραφο της προσφυγής της, ζήτησε από το Δικαστήριο, αφενός, να διαπιστώσει ότι η Γαλλική Δημοκρατία, παραλείποντας να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της προαναφερθείσας αποφάσεως Επιτροπής κατά Γαλλίας, η οποία αφορούσε την εσφαλμένη μεταφορά της οδηγίας στην εσωτερική της έννομη τάξη, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 228, παράγραφος 1, ΕΚ και, αφετέρου, να υποχρεώσει τη Γαλλική Δημοκρατία να καταβά-

λει στην Επιτροπή, στον λογαριασμό «Ιδιοί Πόροι της Ευρωπαϊκής Κοινότητας», χρηματική ποινή ύψους 137 150 ευρώ για κάθε ημέρα καθυστέρησης κατά την εκτέλεση της αποφάσεως Επιτροπής κατά Γαλλίας, από την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως του Δικαστηρίου στην υπό κρίση υπόθεση και έως ότου εκτελεσθεί η απόφαση Επιτροπής κατά Γαλλίας. Επιπλέον, η Επιτροπή ζήτησε να καταδικασθεί η Γαλλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

8. Με το υπόμνημά της αντικρούσεως, η Γαλλική Κυβέρνηση δέχθηκε ότι δεν έχει ακόμη εκτελέσει την προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπής κατά Γαλλίας. Περιορίστηκε, απλώς, να αμφισβητήσει, ως υπερβολικό, το ύψος της προταθείσας από την Επιτροπή χρηματικής ποινής.

9. Με το υπόμνημά της ανταπάντησεως, η Γαλλική Κυβέρνηση υποστήριξε ότι είχε κινήσει τη διαδικασία εκτελέσεως της προαναφερθείσας αποφάσεως Επιτροπής κατά Γαλλίας από το έτος δημοσιεύσεώς της και ότι ενημέρωνε τακτικώς την Επιτροπή για τις δυσχέρειες κατά την εκτέλεσή της, οι οποίες οφείλονταν, κυρίως, στην αρχική της βούληση να μεταφέρει με ένα ενιαίο κείμενο στο εσωτερικό της δίκαιο τόσο την οδηγία 85/374 όσο και την οδηγία 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με ορισμένες πτυχές της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών⁴. Αντιθέτως, η εκτέλεση της προαναφερθείσας αποφάσεως Επιτροπής κατά Γαλλίας επισπεύσθηκε, αφ' ης στιγμής ελήφθη η απόφαση περί χωριστής μεταφοράς των δύο οδηγιών στο εσωτερικό της δίκαιο.

4 — ΕΕ L 171, σ. 12.

10. Η Γαλλική Κυβέρνηση περιέλαβε σε παράρτημα του υπομνήματός της ανταπαντήσεως το άρθρο 29 του νόμου 2004-1343, της 9ης Δεκεμβρίου 2004, περί απλοποίησης του δικαίου⁵ (στο εξής: νόμος του 2004), σύμφωνα με το οποίο:

«I — Ο αστικός κώδικας τροποποιείται ως εξής:

1°. Το άρθρο 1386-2 έχει ως εξής:

“Άρθρο 1386-2 — Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου έχουν εφαρμογή στην αποκατάσταση ζημίας η οποία προκύπτει από προσβολή προσώπου. Επίσης, έχουν εφαρμογή στην αποκατάσταση ζημίας η οποία προκύπτει από προσβολή αγαθού διαφορετικού από το ελαττωματικό προϊόν καθαυτό, εφόσον η ζημία υπερβαίνει ορισμένο ποσό που καθορίζεται με διάταγμα.”

2°. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 1386-7 έχει ως εξής:

“Ο πωλητής, ο μισθωτής, εκτός από την περίπτωση της χρηματοδοτικής μισθώσεως ή της μισθώσεως που μπορεί να εξομοιωθεί με αυτήν, ή κάθε άλλος επαγγελματίας προμη-

θευτής, ευθύνεται για το ελάττωμα του προϊόντος υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με τον παραγωγό μόνον αν ο εν λόγω παραγωγός παραμένει άγνωστος.”

3°. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 1386-12 καταργείται.

II — Οι διατάξεις του τίτλου I έχουν εφαρμογή στα προϊόντα τα οποία τέθηκαν σε κυκλοφορία κατόπιν της ημερομηνίας ενάρξεως της εφαρμογής του νόμου 98-389, της 19ης Μαΐου 1998, για την ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων, ακόμη και αν είχαν αποτελέσει αντικείμενο συμβάσεως συναφθείσας πριν από την ημερομηνία αυτή. Εντούτοις, οι εν λόγω διατάξεις δεν έχουν εφαρμογή σε διαφορές επί των οποίων εκδόθηκε τελεσίδικη δικαστική απόφαση πριν από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

[...]

11. Η Γαλλική Κυβέρνηση, κατόπιν της καταθέσεως του υπομνήματός της ανταπαντήσεως, απέστειλε στην Επιτροπή και έγγραφο στο οποίο επισύναψε, σε παράρτημα, αντίγραφο του διατάγματος 2015-113, της 11ης Φεβρουαρίου 2005, για την εφαρμογή του άρθρου 1386-2 του αστικού κώδικα⁶ (στο εξής: διάταγμα του 2005): το άρθρο 1 του εν λόγω διατάγματος ορίζει ότι «το προβλεπόμενο στο άρθρο 1386-2 του αστικού κώδικα ποσό της ζημίας ορίζεται σε 500 ευρώ».

5 — JORF [Επίσημη Εφημερίδα της Γαλλικής Δημοκρατίας] της 10ης Δεκεμβρίου 2004, σ. 20857.

6 — JORF της 12ης Φεβρουαρίου 2005.

12. Η Επιτροπή, κληθείσα από τη Γαλλική Κυβέρνηση να εξετάσει το ενδεχόμενο παραιτήσεώς της από την ασκηθείσα προσφυγή κατόπιν των τροποποιήσεων που επέφεραν ο νόμος του 2004 και το διάταγμα του 2005, κοινοποίησε τόσο στη Γαλλική Κυβέρνηση όσο και στο Δικαστήριο, με επιστολή της 15ης Απριλίου 2005, την πρόθεσή της να παραιτηθεί μερικώς από την προσφυγή της κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η οποία επρόκειτο να διεξαχθεί για την υπό κρίση υπόθεση.

13. Η Επιτροπή, κρίνοντας ότι ούτε η συνδυασμένη εφαρμογή του νόμου του 2004 και του διατάγματος του 2005 διασφάλιζε την πλήρη εκτέλεση της απόφασης Επιτροπή κατά Γαλλίας, ενέμεινε στην προσφυγή της, περιορίζοντας, εντούτοις, το αίτημά της περί διαπιστώσεως παραβάσεως και μειώνοντας την προταθείσα χρηματική ποινή. Πράγματι, η Επιτροπή θεώρησε ότι από τις τρεις αιτιάσεις της, τις οποίες δέχθηκε το Δικαστήριο με την απόφασή του Επιτροπή κατά Γαλλίας, οι μεν δύο εξέλιπαν, η δε τρίτη εξακολουθεί εν μέρει μόνο να υφίσταται, καθόσον οι περιπτώσεις κατά τις οποίες ο προμηθευτής ελαττωματικού προϊόντος ευθύνεται, αντί του παραγωγού, έχουν πλέον μειωθεί αισθητώς.

14. Υπό τις περιστάσεις αυτές, η Επιτροπή περιόρισε το διαλαμβανόμενο στο σημείο 1 των αιτημάτων του αρχικού δικογράφου της προσφυγής της αίτημα περί διαπιστώσεως παραβάσεως, διατυπώνοντάς το εκ νέου ως εξής: «Η Γαλλική Δημοκρατία, παραλείποντας να λάβει ορισμένα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφασης του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 25ης Απριλίου 2002 στην υπόθεση C-52/00, η οποία αφορούσε την εσφαλμένη μεταφορά της οδηγίας 85/374 στην εσωτερική της έννομη τάξη και, ειδικότερα, εξακολουθώ-

ντας να προβλέπει ότι ο διανομέας ελαττωματικού προϊόντος ευθύνεται υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με τον παραγωγό, στην περίπτωση που δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί η ταυτότητα του παραγωγού, έστω και αν ο διανομέας αυτός ενημερώσει εντός εύλογης προθεσμίας τον ζημιωθέντα για την ταυτότητα εκείνου που του προμήθευσε το προϊόν, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 228, παράγραφος 1, ΕΚ.»

15. Όσον αφορά το ύψος της καταβλητέας από τη Γαλλική Δημοκρατία χρηματικής ποινής, η Επιτροπή επισήμανε ότι, κατόπιν των νέων περιστάσεων, ενδείκνυται η μείωση του συντελεστή σοβαρότητας της παραβάσεως από τα δέκα εικοστά, όπως είχε αρχικώς προτείνει, στο ένα εικοστό. Από τη μείωση αυτή προκύπτει το ποσό των 13 715 ευρώ.

16. Η Επιτροπή ενέμεινε στο αίτημά της περί καταδίκης της Γαλλικής Δημοκρατίας στα δικαστικά έξοδα.

III — Το νομικό πλαίσιο

17. Η υπό κρίση διαφορά, ως έχει κατόπιν της μερικής παραιτήσεως της Επιτροπής από το αρχικό δικόγραφο της προσφυγής της, αφορά αποκλειστικώς και μόνον το ζήτημα κατά πόσον η διάταξη του άρθρου 1386-7, πρώτο εδάφιο, του αστικού κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 29 του νόμου του 2004, είναι συμβατή με το άρθρο 3, παράγραφος 3, της οδηγίας.

18. Το άρθρο 1386-7, πρώτο εδάφιο, του γαλλικού αστικού κώδικα έχει, σήμερα, ως εξής:

«Ο πωλητής, ο εκμισθωτής, εκτός από την περίπτωση της χρηματοδοτικής μισθώσεως ή της μισθώσεως που μπορεί να εξομοιωθεί με αυτήν, ή κάθε άλλος επαγγελματίας προμηθευτής ευθύνεται για το ελάττωμα του προϊόντος υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με τον παραγωγό μόνο στην περίπτωση που η ταυτότητα του παραγωγού παραμένει άγνωστη.»

19. Το άρθρο 3, παράγραφος 3, της οδηγίας προβλέπει τα εξής:

«Εάν είναι αδύνατο να προσδιοριστεί η ταυτότητα του παραγωγού, κάθε προμηθευτής του προϊόντος θα θεωρείται ως παραγωγός του, εκτός αν ενημερώσει τον ζημιωθέντα, εντός εύλογης προθεσμίας, σχετικά με την ταυτότητα του παραγωγού ή εκείνου που του προμήθευσε το προϊόν. Το ίδιο ισχύει, όταν πρόκειται για εισαγόμενο προϊόν, εάν η ταυτότητα του εισαγωγέα, όπως την αναφέρει η παράγραφος 2, δεν αναγράφεται στο προϊόν, ακόμα και εάν αναφέρεται η επωνυμία του παραγωγού.»

IV — Τα επιχειρήματα των διαδίκων

20. Η διαφωνία μεταξύ των διαδίκων, καθ' όλη τη διάρκεια της έγγραφης διαδικασίας, περιλαμβανομένου του υπομνήματος ανταπαντήσεως, επικεντρώθηκε στη μέθοδο υπολογισμού της προτεινόμενης από την Επιτροπή χρηματικής ποινής. Η Γαλλική Κυβέρνηση αναγνώρισε, καθ' αρχήν, ότι δεν είχε

ακόμη συμμορφωθεί προς την προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Γαλλίας.

21. Η μερική παραίτηση της Επιτροπής από το αρχικό δικόγραφο της προσφυγής της, η οποία ανακοινώθηκε για πρώτη φορά με τη συστημένη επιστολή της 15ης Απριλίου 2005 και επιβεβαιώθηκε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 11ης Οκτωβρίου 2005, μετέβαλε θεμελιωδώς την ουσία της υπό κρίση διαφοράς. Η ουσία έγκειται πλέον αποκλειστικώς στο ζήτημα κατά πόσον το άρθρο 1386-7, πρώτο εδάφιο, του γαλλικού αστικού κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο του 2004⁷, είναι συμβατό με το άρθρο 3, παράγραφος 3, της οδηγίας και, σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως, κατά πόσον η χρηματική ποινή, την οποία προτείνει σήμερα η Επιτροπή, είναι η προσήκουσα.

22. Η Επιτροπή επισήμανε ότι, κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, ήτοι στις 11 Σεπτεμβρίου 2003, η Γαλλική Δημοκρατία δεν είχε λάβει κανένα μέτρο εκτελέσεως της προαναφερθείσας αποφάσεως Επιτροπή κατά Γαλλίας. Κατόπιν τούτου, η Επιτροπή θα μπορούσε, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, να ζητήσει από το Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι η Γαλλική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις της λόγω παραλείψεως εκτελέσεως της εν λόγω αποφάσεως. Εντούτοις, η Επιτροπή αποφάσισε, για λόγους ορθολογικότητας και αποτελεσματικότητας, να περιορίσει το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της προσφυγής της, αντιδρώντας καθ' αυτόν τον τρόπο στα νομοθετικά μέτρα που θέσπισε η Γαλλική Δημοκρατία. Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου περί της εφαρμογής του άρθρου 226 ΕΚ, αυτός ο περιορισμός του καθ' ύλην πεδίου εφαρμογής της προσφυγής περί διαπιστώσεως παραβάσεως είναι θεμιτός, εφόσον το αντικείμενο της διαφοράς ούτε διευρύνεται ούτε τροποποιείται.

7 — Βλ. ανωτέρω σημείο 10.

23. Η Επιτροπή, κατόπιν ενδελεχούς ανάλυσης των τροποποιήσεων που επέφερε στις επίμαχες εθνικές κανονιστικές ρυθμίσεις ο Γάλλος νομοθέτης, κατέληξε ότι το πρώτο και το τρίτο αίτημα της προσφυγής της έχουν καταστεί άνευ αντικειμένου. Μόνον η μεταφορά του άρθρου 3, παράγραφος 3, της οδηγίας στη γαλλική έννομη τάξη παραμένει πλημμελής. Συνεπώς, η Επιτροπή αποφάσισε να εμμένει στην προσφυγή της, στο μέτρο που η Γαλλική Δημοκρατία δεν έχει ακόμη συμμορφωθεί πλήρως προς τη δεύτερη αιτίαση, την οποία δέχθηκε το Δικαστήριο με την προαναφερθείσα απόφασή του Επιτροπή κατά Γαλλίας. Συναφώς, η Επιτροπή υπογράμμισε εκ νέου ότι δεν πρόκειται, εν προκειμένω, για νέα αιτίαση αλλά για το υπολειπόμενο τμήμα μιας εκ των αρχικών αιτιάσεων που προέβαλε με την υπό κρίση προσφυγή.

24. Κατ' ουσίαν, η Επιτροπή προσάπτει στη Γαλλική Δημοκρατία ότι δεν έχει συμμορφωθεί πλήρως προς το άρθρο 3, παράγραφος 3, της οδηγίας, καθόσον το άρθρο 1386-7 του γαλλικού αστικού κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο του 2004, εξακολουθεί να προβλέπει ότι ο προμηθευτής ελαττωματικού προϊόντος υπέχει ευθύνη, ακόμη και στην περίπτωση που ενημερώσει, εντός εύλογης προθεσμίας, τον ζημιωθέντα για την ταυτότητα εκείνου που του προμήθευσε το ελαττωματικό προϊόν. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η εφαρμογή της επίμαχης διατάξεως της οδηγίας συνεπάγεται απαλλαγή του προμηθευτή από την ευθύνη λόγω ελαττωματικού προϊόντος, στην περίπτωση που ενημερώνει, εντός εύλογης προθεσμίας, τον ζημιωθέντα για την ταυτότητα του παραγωγού ή εκείνου που προμήθευσε το οικείο προϊόν.

25. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, λαμβανομένων υπόψη των πρόσφατων και ουσιαδών προσπαθειών των γαλλικών αρχών που οδήγησαν στην εξάλειψη της πλειονότητας

των αρχικών αιτιάσεων, επιβάλλεται η μείωση του συντελεστή σοβαρότητας της παραβάσεως από τα δέκα εικοστά στο ένα εικοστό, η οποία, δεδομένου ότι οι λοιπές παράμετροι του υπολογισμού της χρηματικής ποινής παραμένουν αμετάβλητες, συνεπάγεται την υποχρέωση καταβολής ποσού 13 715 ευρώ για κάθε ημέρα καθυστέρησης από της δημοσίευσής της αποφάσεως του Δικαστηρίου στην υπό κρίση υπόθεση.

26. Η Γαλλική Κυβέρνηση επανέλαβε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, την άποψη που εξέφρασε με την από 17 Μαΐου 2005 συστημένη επιστολή της προς το Δικαστήριο ήτοι ότι η Επιτροπή δεν εμμένει σε αρχική της αιτίαση, αλλά προβάλλει, στην πραγματικότητα, νέα αιτίαση, επί της οποίας δεν της έχει παρασχεθεί η δυνατότητα να προβάλλει τα επιχειρήματά της.

27. Πράγματι, στο πλαίσιο της διαδικασίας η οποία οδήγησε στην έκδοση της προαναφερθείσας αποφάσεως Επιτροπή κατά Γαλλίας, η Επιτροπή προσήψε στη Γαλλική Δημοκρατία εσφαλμένη μεταφορά του άρθρου 3, παράγραφος 3, της οδηγίας στην εσωτερική της έννομη τάξη αποκλειστικώς και μόνο για τον λόγο ότι το άρθρο 1386-7 του γαλλικού αστικού κώδικα εξομοίωνε τον προμηθευτή με τον παραγωγό, αντί να αναγνωρίζει επικουρικώς μόνον ευθύνη του προμηθευτή, σε περίπτωση που η ταυτότητα του παραγωγού παραμένει άγνωστη. Συναφώς, η Γαλλική Κυβέρνηση παραπέμπει, αφενός, στη σκέψη 36 της προαναφερθείσας αποφάσεως και στα σημεία 37 έως 39 του δικογράφου της προσφυγής στην υπόθεση C-52/00 και, αφετέρου, στα σημεία 34 έως 36 του υπομνήματος απαντήσεως της Επιτροπής στην υπό κρίση υπόθεση.

28. Συνεπώς, η Επιτροπή ουδέποτε προσήψε, πριν από την επιστολή της 15ης Απριλίου 2005, στη Γαλλική Κυβέρνηση την παράβαση που της προσάπτει σήμερα,

ήτοι ότι το άρθρο 1386-7 του γαλλικού αστικού κώδικα θα έπρεπε να προβλέπει ότι ο διανομέας ελαττωματικού προϊόντος μπορεί να απαλλαγεί από την ευθύνη του όχι μόνο στην περίπτωση που ενημερώσει, εντός εύλογης προθεσμίας, τον ζημιωθέντα για την ταυτότητα του παραγωγού, αλλά και στην περίπτωση που τον ενημερώσει για την ταυτότητα εκείνου που προμήθευσε στον ίδιο το ελαττωματικό προϊόν.

29. Επιπλέον, η Επιτροπή, εφόσον εκτιμά ότι η μεταφορά του άρθρου 3, παράγραφος 3, της οδηγίας στη γαλλική έννομη τάξη παραμένει εσφαλμένη, για τον λόγο ότι η εθνική κανονιστική ρύθμιση εξακολουθεί να προβλέπει ευθύνη του προμηθευτή ακόμη και στην περίπτωση που ενημερώνει τον ζημιωθέντα για την ταυτότητα εκείνου που προμήθευσε το ελαττωματικό προϊόν στον ίδιο, οφείλει να κινηθεί διαδικασία κατά της Γαλλικής Δημοκρατίας βάσει του άρθρου 226 ΕΚ. Η νέα αυτή αιτίαση, όπως προβάλλεται εντός του πλαισίου της υπό κρίση διαδικασίας, είναι απαράδεκτη.

30. Επί της ουσίας, η Γαλλική Κυβέρνηση υποστήριξε, επικουρικώς, ότι η μεταφορά της οδηγίας με τον νόμο του 2004 ήταν ορθή. Η νομική φύση της οδηγίας δεν επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να μεταφέρουν κατά γράμμα το κείμενό της στο εσωτερικό τους δίκαιο. Επιπλέον, η προβλεπόμενη στο άρθρο 3, παράγραφος 3, της οδηγίας δυνατότητα του προμηθευτή να ενημερώσει τον ζημιωθέντα για την ταυτότητα του δικού του προμηθευτή παρέχεται επικουρικώς, ήτοι μόνο για την αρκετά σπάνια περίπτωση κατά την οποία δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί η ταυτότητα του παραγωγού. Τέλος, η ευθεία αγωγή του ζημιωθέντος κατά του προμηθευτή του δεν εμποδίζει, κατ' ανάγκην, την εκ μέρους του άσκησης περισσότερων αγωγών, παραδείγματος χάρι προς αποτροπή του κινδύνου παρελκυστικών ελιγμών. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, όσον αφορά το επίμαχο

ζήτημα, το γαλλικό δίκαιο είναι σύμφωνο προς το αποτέλεσμα που επιδιώκει η οδηγία.

31. Εν συνεχεία, η Γαλλική Κυβέρνηση ισχυρίστηκε ότι διαβίβασε στην Επιτροπή, με την από 27 Ιουνίου 2003 συστημένη επιστολή απαντώντας στο έγγραφο οχλήσεως, το κείμενο της σχεδιαζόμενης τροποποίησης του άρθρου 1387-7 του αστικού κώδικα, το οποίο προοριζόταν να αποτελέσει μέτρο εκτελέσεως της προαναφερθείσας αποφάσεως Επιτροπή κατά Γαλλίας. Σύμφωνα με την αρχή της αγαστής συνεργασίας μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Κοινότητας και των κρατών μελών, την οποία καθιερώνει το άρθρο 10 ΕΚ, η Επιτροπή όφειλε μάλλον να ενημερώσει τη Γαλλική Κυβέρνηση για τυχόν αντιρρήσεις της ως προς το κείμενο που της διαβίβασε και όχι να αναμένει την έγκρισή του από το Γαλλικό Κοινοβούλιο.

32. Συναφώς, η Γαλλική Κυβέρνηση παραπέμπει στη νομολογία του Δικαστηρίου, σύμφωνα με την οποία μεταξύ των σκοπών της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας καταλέγεται η παροχή στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος της δυνατότητας να συμμορφωθεί όσο το δυνατόν ταχύτερα και πληρέστερα προς το κοινοτικό δίκαιο. Ο σκοπός αυτός συνεπάγεται την υποχρέωση της Επιτροπής να ενημερώνει το ωρύτερο δυνατόν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος για τυχόν αντιρρήσεις της ως προς το σχέδιο κειμένου που έχει ως αντικείμενο τη μεταφορά μιας οδηγίας στην εσωτερική του έννομη τάξη.

33. Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν διατύπωσε αντιρρήσεις ως προς το σχέδιο κειμένου που της διαβιβάσθηκε, η Γαλλική Κυβέρνηση εulόγως συνήγαγε ότι η Επιτροπή το έκρινε αποδεκτό. Συνεπώς, το υπέβαλε προς έγκριση στο Γαλλικό Κοινοβούλιο.

34. Τέλος, η Γαλλική Κυβέρνηση αναφέρθηκε στην έγγραφη απάντηση της Επιτροπής, της 5ης Ιουλίου 2005, στις ερωτήσεις του Δικαστηρίου, ειδικότερα ως προς το ζήτημα της μεθόδου προσδιορισμού του συντελεστή διαρκείας της παραβάσεως. Η Γαλλική Κυβέρνηση ισχυρίστηκε ότι η ορθή μέθοδος προσδιορισμού, στην οποία κατέληξε το σώμα των επιτρόπων στις 2 Απριλίου 2001, θα έπρεπε είτε να δημοσιευθεί είτε, εν πάση περιπτώσει, να γνωστοποιηθεί στα κράτη μέλη.

V — Εκτίμηση

35. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, στο παρόν στάδιο της διαφοράς, υπάρχουν τρία ζητήματα ως προς τα οποία διαφωνούν οι διάδικοι:

— το παραδεκτό της εναπομείνας αιτιάσεως της Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία η Γαλλική Δημοκρατία εξακολουθεί να μην έχει μεταφέρει ορθώς το άρθρο 3, παράγραφος 3, της οδηγίας στο εσωτερικό της δίκαιο·

— το βάσιμο της εν λόγω αιτιάσεως·

— τέλος, το ερώτημα κατά πόσον η Επιτροπή εφάρμοσε την ορθή μέθοδο κατά τον υπολογισμό του συντελεστή διαρκείας της παραβάσεως.

36. Η Γαλλική Δημοκρατία αμφισβήτησε το παραδεκτό της εναπομείνας αιτιάσεως, προβάλλοντας τα εξής δύο επιχειρήματα:

— η μερική αυτή αιτίαση συνιστά, στην πραγματικότητα, νέα αιτίαση, διότι η Επιτροπή δεν είχε ζητήσει ρητώς από το Δικαστήριο, στο πλαίσιο της υποθέσεως C-52/00, να διαπιστώσει ότι η Γαλλική Δημοκρατία όφειλε να αποκλείσει ρητώς την ευθύνη του προμηθευτή ακόμη και στην περίπτωση που είναι σε θέση να ενημερώσει τον ζημωθέντα μόνο για την ταυτότητα του δικού του προμηθευτή·

— επικουρικός, η Επιτροπή όφειλε να ενημερώσει αμέσως τις γαλλικές αρχές ότι η νέα διατύπωση του άρθρου 1386-7, όπως προέκυπτε από το κείμενο του τροποποιητικού νομοσχεδίου κατά το χρονικό σημείο που διαβιβάστηκε στην Επιτροπή —με την επιστολή της 27ης Ιουνίου 2003—, εξακολουθούσε να μην εξασφαλίζει την ορθή μεταφορά της οδηγίας στη γαλλική έννομη τάξη.

37. Φρονώ ότι τα δύο αυτά επιχειρήματα δεν είναι πειστικά.

38. Η υπό κρίση προσφυγή αφορά τη μη έγκαιρη εκτέλεση της προαναφερθείσας αποφάσεως Επιτροπής κατά Γαλλίας. Αυτή ακριβώς η απόφαση καθόρισε και οριοθέ-

τησε τις ουσιαστικές υποχρεώσεις της Γαλλικής Δημοκρατίας, όπως προκύπτει τόσο από τον φάκελο της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας όσο και από τα ανταλλαγέντα έγγραφα μεταξύ των διαδίκων στην υπό κρίση υπόθεση.

39. Η Επιτροπή όφειλε να αναλύσει και να εκτιμήσει τις πληροφορίες που της κοινοποίησε η Γαλλική Κυβέρνηση με το έγγραφο της 23ης Φεβρουαρίου 2005, με το οποίο ισχυριζόταν ότι η συνδυασμένη εφαρμογή, αφενός, του άρθρου 29 του νόμου του 2004 και, αφετέρου, του διατάγματος του 2005 εξασφάλιζε την πλήρη εκτέλεση της προαναφερθείσας αποφάσεως Επιτροπή κατά Γαλλίας. Κατόπιν αναλύσεως και εκτιμήσεως των πληροφοριών αυτών, η Επιτροπή κατέληξε ότι η Γαλλική Κυβέρνηση έχει εκτελέσει την εν λόγω απόφαση κατά το μεγαλύτερο της τμήμα, πλην όμως όχι πλήρως. Συνεπώς, η Επιτροπή αποφάσισε να ασκήσει την υπό κρίση προσφυγή ως προς το υπολειπόμενο τμήμα της προαναφερθείσας αποφάσεως, το οποίο παραμένει ανεκτέλεστο.

40. Δεν αμφισβητείται ότι το τμήμα του άρθρου 3, παράγραφος 3, της οδηγίας, του οποίου η πλήρης εκτέλεση εξακολουθεί να αποτελεί αντικείμενο διαφωνίας, εμπίπτει εξ ολοκλήρου στο πλαίσιο της υπό κρίση διαδικασίας, όπως αυτό οριοθετήθηκε με το έγγραφο οχλήσεως και με την αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής. Το αντικείμενο της υπό κρίση διαφοράς έχει, απλώς, περιορισθεί. Η υπό κρίση διαφορά δεν αφορά πλέον και τα τρία στοιχεία του διατακτικού της προαναφερθείσας αποφάσεως Επιτροπή κατά Γαλλίας, αλλά μόνον ένα τμήμα του δεύτερου στοιχείου του εν λόγω διατακτικού.

41. Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου περί της εφαρμογής του άρθρου 226 ΕΚ, η προ της ασκήσεως της

προσφυγής διαδικασία επιδιώκει τους ακόλουθους τρεις σκοπούς:

- να παρασχεθεί στο κράτος μέλος η δυνατότητα να θέσει τέρμα στην ενδεχόμενη παράβαση·
- να παρασχεθεί στο κράτος μέλος η δυνατότητα να ασκήσει τα αμυντικά του δικαιώματα·
- να οριοθετηθεί ορθώς το αντικείμενο της διαφοράς, ενόψει της ασκήσεως προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου⁸.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, μετά το πέρας της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας, η Επιτροπή δεν έχει πλέον τη δυνατότητα ούτε να διευρύνει ούτε να μεταβάλει το αντικείμενο της διαφοράς. Αντιθέτως, η Επιτροπή έχει κάθε δικαίωμα να περιορίσει το αντικείμενο της διαφοράς, καθόσον ο εν λόγω περιορισμός δεν μπορεί να θίξει τις ουσιώδεις για τα κράτη μέλη διαδικαστικές εγγυήσεις.

42. Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 228, παράγραφος 2, ΕΚ εξυπηρετεί σκοπούς παρεμφερείς με εκείνους που επιδιώκει η διαδικασία του άρθρου 226 ΕΚ. Επομένως, η Επιτροπή μπορεί, κατά τη διάρκεια της εκδικάσεως της προσφυγής, να περιορίσει το αντικείμενο της διαφοράς εφόσον αυτό παραμένει αμετάβλητο από ουσιαστικής απόψεως.

⁸ — Απόφαση της 10ης Δεκεμβρίου 2002, C-362/01, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Συλλογή 2002, σ. I-11433, σκέψεις 16 έως 18).

43. Εν προκειμένω, η Επιτροπή περιόρισε το αντικείμενο της διαφοράς, μολοντί το ουσιαστικό της περιεχόμενο παρέμεινε το ίδιο, ήτοι η ορθή και πλήρης εκτέλεση της προαναφερθείσας αποφάσεως Επιτροπή κατά Γαλλίας. Το γεγονός ότι η Γαλλική Κυβέρνηση και η Επιτροπή διαφωνούν, σήμερα, ως προς την ακριβή έκταση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το άρθρο 3, παράγραφος 3, της οδηγίας ουδόλως επηρεάζει τη διαπίστωση αυτή. Πράγματι, κάθε υποχρέωση εκτελέσεως μιας αποφάσεως του Δικαστηρίου μπορεί να ενέχει ζητήματα περί του ακριβούς περιεχομένου της. Ενδεχομένως, τα ζητήματα αυτά πρέπει να επιλύονται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας του άρθρου 228 ΕΚ. Συναφώς, παραπέμπω, επίσης, στην πρόσφατη απόφαση του Δικαστηρίου επί μιας άλλης διαφοράς μεταξύ Επιτροπής και Γαλλικής Δημοκρατίας⁹, με την οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι όφειλε να προσδιορίσει, κατ' αρχάς, τις ακριβείς υποχρεώσεις που υπέιχε η Γαλλική Δημοκρατία από τις οικείες κοινοτικές κανονιστικές ρυθμίσεις προτού εξετάσει το ζήτημα κατά πόσον το εν λόγω κράτος μέλος παρέλειψε να εκτελέσει ορθώς και πλήρως την προηγούμενη απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Ιουνίου 1991¹⁰.

44. Επιπλέον, ο προβαλλόμενος από τη Γαλλική Κυβέρνηση ισχυρισμός οδηγεί στο ελάχιστα ικανοποιητικό, αν όχι παράδοξο, αποτέλεσμα ότι η μερική εκτέλεση μιας αποφάσεως του Δικαστηρίου, βάσει του άρθρου 226 ΕΚ, συνεπάγεται υποχρέωση της Επιτροπής να κινήσει εκ νέου διαδικασία βάσει του ίδιου άρθρου. Φρονώ ότι η συνέπεια αυτή είναι άκρως ανεπιθύμητη από απόψεως οικονομίας της διαδικασίας.

45. Συναφώς, υπενθυμίζω το ιστορικό της υπό κρίση υποθέσεως. Το Δικαστήριο, με την απόφασή του της 13ης Ιανουαρίου 1993¹¹, αναγνώρισε ότι η Γαλλική Δημοκρατία, παραλείποντας να μεταφέρει την οδηγία στο εσωτερικό της δίκαιο εντός της προθεσμίας του άρθρου 19 της εν λόγω οδηγίας, παρέβη τις υποχρεώσεις της. Εν συνεχεία, με την απόφασή του της 25ης Απριλίου 2002¹², το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η Γαλλική Δημοκρατία δεν έχει μεταφέρει ορθώς την οδηγία στο εσωτερικό της δίκαιο. Αν γίνει δεκτός ο ισχυρισμός της Γαλλικής Κυβερνήσεως, ο οποίος φρονώ ότι στερείται εγγενώς βάσεως, δημιουργείται το ενδεχόμενο κινήσεως μιας τέταρτης ή ακόμη και πέμπτης διαδικασίας για την εσφαλμένη μεταφορά της οδηγίας από τη Γαλλική Δημοκρατία.

46. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω στοιχείων, πρέπει να προχωρήσω στην εκτίμηση του ισχυρισμού ότι οι υποχρεώσεις των κρατών μελών κατά την εκτέλεση μιας αποφάσεως του Δικαστηρίου εκδοθείσας εις βάρος τους βάσει του άρθρου 226 ΕΚ οριοθετούνται από το περιεχόμενο των αιτιάσεων που διατύπωσε η Επιτροπή στο πλαίσιο της διαδικασίας που οδήγησε στην έκδοση της εν λόγω αποφάσεως.

47. Η Γαλλική Κυβέρνηση, προβάλλοντας τον εν λόγω ισχυρισμό, δεν έλαβε υπόψη ότι το αντικείμενο της διαδικασίας του άρθρου 228 ΕΚ καθορίζεται πάντοτε από την προηγούμενη απόφαση του Δικαστηρίου. Η υπό κρίση διαδικασία δεν μπορεί να έχει αντικείμενο άλλο από την παράλειψη εκτελέσεως ή την εσφαλμένη εκτέλεση ή τη μη πλήρη εκτέλεση της προαναφερθείσας αποφάσεως του Δικαστηρίου.

9 — Απόφαση της 12ης Ιουλίου 2005, C-304/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας (Συλλογή 2005, σ. I-6263).

10 — Απόφαση της 11ης Ιουνίου 1991, C-64/88, Επιτροπή κατά Γαλλίας (Συλλογή 1991, σ. I-2727).

11 — Απόφαση της 13ης Ιανουαρίου 1993, C-293/91, Επιτροπή κατά Γαλλίας (Συλλογή 1993, σ. I-1).

12 — Προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Γαλλίας.

48. Πράγματι, δεν αποκλείεται το ενδεχόμενο, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας του άρθρου 228 ΕΚ, να ανακύψουν ζητήματα περί του περιεχομένου της προηγούμενης αποφάσεως του Δικαστηρίου. Εντούτοις, τα ζητήματα αυτά δεν αφορούν το παραδεκτό, αλλά το βάσιμο της προσφυγής. Για τον λόγο αυτό θα επανέλθω στο επιχείρημα αυτό της Γαλλικής Κυβερνήσεως.

49. Φρονώ ότι δεν μπορεί να υποστηριχθεί ούτε το επιχείρημα το οποίο η Γαλλική Κυβέρνηση προβάλλει επικουρικώς.

50. Το ζήτημα κατά πόσον η Επιτροπή όφειλε να γνωστοποιήσει στις γαλλικές αρχές ότι το σχεδιαζόμενο κείμενο του άρθρου 1386-7 του αστικού κώδικα δεν συνιστούσε, κατά τη γνώμη της, πλήρη μεταφορά του άρθρου 3, παράγραφος 3, της οδηγίας, ή κατά πόσον στη Γαλλική Δημοκρατία εναπέκειτο να ζητήσει ρητώς από την Επιτροπή τα σχόλιά της για το επίμαχο κείμενο, δεν ασκει επιρροή κατά την εκτίμηση του παραδεκτού της υπό κρίση προσφυγής.

51. Μολονότι δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο η πλημμελής συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών στον τομέα της εκτελέσεως των αποφάσεων του Δικαστηρίου να έχει συνέπειες κατά την εκτίμηση είτε του βάσιμου μιας ασκηθείσας, βάσει του άρθρου 228 ΕΚ, προσφυγής είτε της βαρύτητας της ενδεχόμενης ποινής, εντούτοις τα περιστασιακά αυτά στοιχεία

δεν μπορούν να επηρεάσουν το παραδεκτό μιας κατά τα λοιπά απολύτως παραδεκτής προσφυγής.

52. Επί της ουσίας, πρέπει να εξετασθεί, εν προκειμένω, κατά πόσον το άρθρο 1386-7 του γαλλικού αστικού κώδικα, ως έχει σήμερα, πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 3, παράγραφος 3, της οδηγίας.

53. Το Δικαστήριο αποφάνθηκε ρητώς, με την προαναφερθείσα απόφαση της 25ης Απριλίου 2002, Επιτροπή κατά Γαλλίας, ότι η οδηγία επιδιώκει, για τα θέματα που ρυθμίζει, την πλήρη εναρμόνιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών¹³. Συνεπώς, τα κράτη μέλη δεν έχουν πλέον τη δυνατότητα να διατηρούν σε ισχύ στην εσωτερική τους έννομη τάξη ένα γενικό καθεστώς περί της ευθύνης εξ ελαττωματικών προϊόντων διαφορετικό από εκείνο που προβλέπει η οδηγία. Επομένως, προκειμένου να προσδιορισθούν επακριβώς οι υποχρεώσεις των κρατών μελών, πρέπει να εξετασθούν τόσο το γράμμα όσο και η οικονομία της ίδιας της οδηγίας .

54. Η διατύπωση του άρθρου 3, παράγραφος 3, της οδηγίας δεν αφήνει περιθώριο αμφιβολίας. Σύμφωνα με την πρώτη περίοδο της εν λόγω διατάξεως, «[...] κάθε προμη-

13 — Σκέψη 24.

θευτής [ελαττωματικού προϊόντος] θα θεωρείται ως παραγωγός του, εκτός αν ενημερώσει τον ζημιωθέντα, εντός εύλογης προθεσμίας, σχετικά με την ταυτότητα του παραγωγού η *εκείνου*¹⁴ που του προμήθευσε το προϊόν». Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 1386-7 του γαλλικού αστικού κώδικα έχει σήμερα ως εξής: «Ο πωλητής [...] ή κάθε άλλος επαγγελματίας προμηθευτής ευθύνεται για το ελάττωμα του προϊόντος υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με τον *παραγωγό*¹⁵ μόνο στην περίπτωση που η ταυτότητα του παραγωγού παραμένει άγνωστη.»

55. Από μια πρώτη συγκριτική ανάγνωση των δύο αυτών κειμένων προκύπτει με σαφήνεια ότι ο Γάλλος νομοθέτης παρέλειψε να περιλάβει την έννοια «προμηθευτής του προμηθευτή» στη νέα διατύπωση του άρθρου 1386-7 του αστικού κώδικα. Συνεπώς, η μεταφορά του άρθρου 3, παράγραφος 3, της οδηγίας στο γαλλικό δίκαιο εξακολουθεί να μην είναι πλήρης.

56. Η διαπίστωση αυτή καθαυτή αρκεί για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η υπό κρίση προσφυγή είναι βάσιμη.

57. Εντούτοις, ως εκ περισσού, θα σχολιάσω εν συντομία την επιχειρηματολογία της Γαλλικής Κυβερνήσεως όσον αφορά το υπολειπόμενο αντικείμενο της διαφοράς.

58. Όπως επισήμανα με το ανωτέρω σημείο 53, το Δικαστήριο έκρινε, με τη σκέψη 24 της προαναφερθείσας αποφάσεώς του της 25 Απριλίου 2002, Επιτροπή κατά Γαλλίας, ότι η οδηγία επιδιώκει την πλήρη εναρμόνιση των εθνικών διατάξεων των κρατών μελών

περι της ευθύνης εξ ελαττωματικών προϊόντων. Συνεπώς, η Γαλλική Δημοκρατία δεν μπορεί να προβάλει τον ισχυρισμό ότι δεν θα ήταν υποχρεωμένη να τροποποιήσει το άρθρο 1386-7 του αστικού κώδικα, αν το Δικαστήριο δεν είχε αποφανθεί ρητώς ότι η εν λόγω διάταξη δεν είναι σύμφωνη προς την οδηγία.

59. Δεν ασκεί επίσης επιρροή ούτε το προβληθέν από τη Γαλλική Δημοκρατία, σε απάντηση σχετικής ερωτήσεως του Δικαστηρίου, επιχειρημα ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν πάντοτε περιθώριο διακριτικής εκτιμήσεως κατά τη μεταφορά μιας οδηγίας στο εσωτερικό τους δίκαιο, λαμβανομένου υπόψη του ιδιαίτερου νομικού χαρακτήρα της εν λόγω κοινοτικής ρυθμίσεως.

60. Σύμφωνα με πλούσια νομολογία του Δικαστηρίου, οι υποχρεώσεις των κρατών μελών στον τομέα της μεταφοράς των οδηγιών στο εσωτερικό τους δίκαιο καθορίζονται από τη φύση, τον σκοπό και το γράμμα των ίδιων των οδηγιών. Λαμβανομένης υπόψη της φύσεως της επίμαχης εν προκειμένω οδηγίας, η οποία, όπως επισημάνθηκε προηγουμένως, προβλέπει την πλήρη εναρμόνιση των εθνικών διατάξεων σε συγκεκριμένο τομέα, ουδόλως προκύπτει από το γράμμα της έρεισμα υπέρ του ισχυρισμού ότι οι γαλλικές αρχές μπορούσαν να παραλείψουν να περιλάβουν στο τροποποιηθέν άρθρο 1386-7 του αστικού κώδικα την έννοια του «προμηθευτή του προμηθευτή».

14 — Η υπογράμμιση δική μου.

15 — Ό.π.π.

61. Κατόπιν των ανωτέρω, καταλήγω ότι η υπό κρίση προσφυγή είναι παραδεκτή και βάσιμη.
62. Απομένει να δοθεί απάντηση στο ερώτημα κατά πόσον είναι εύλογη η μειωθείσα χρηματική ποινή, την οποία η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να επιβάλει στη Γαλλική Δημοκρατία. Ειδικότερα, τίθεται το ζήτημα κατά πόσον η εφαρμοσθείσα μέθοδος υπολογισμού του συντελεστή διαρκείας της προσαφθείσας παραβάσεως είναι αποδεκτή.
63. Η Επιτροπή εξέδωσε, στις 8 Ιανουαρίου 1997, μια ανακοίνωση περί της μεθόδου υπολογισμού της χρηματικής ποινής που προβλέπει το άρθρο 171 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 228 ΕΚ)¹⁶. Η Επιτροπή διευκρίνισε, με την εν λόγω ανακοίνωση, ότι «το σταθερό ομοιόμορφο ποσό επηρεάζεται από τη διάρκεια της παράβασης και, για τον λόγο αυτό, εφαρμόζεται πολλαπλασιαστικός συντελεστής από 1 μέχρι 3».
64. Δεν προκαλεί έκπληξη ούτε το γεγονός ότι η εφαρμογή, στην πράξη, αυτού του λακωνικού κανόνα προκαλεί δυσχέρειες, καθόσον δεν παρέχει σαφή κριτήρια για την εκτίμηση της διάρκειας της παραβάσεως, ούτε το ότι η Επιτροπή ανέλαβε την πρωτοβουλία να θέσει πιο συγκεκριμένα και αντικειμενικά κριτήρια. Αντιθέτως, είναι απορίας άξιον ότι η Επιτροπή δεν έχει
- κοινοποιήσει μέχρι σήμερα στα κράτη μέλη τη σχετική απόφαση του σώματος των επιτρόπων, της 2ας Απριλίου 2001.
65. Μολονότι η συμπεριφορά της Επιτροπής είναι αμφισβητήσιμη από ηθικής απόψεως, εντούτοις δεν είναι καθαυτή ούτε παράνομη ούτε αθέμιτη. Ο χαρακτηρισμός αυτός εξαρτάται από την απάντηση που θα δοθεί στο ερώτημα κατά πόσον η εφαρμογή της νέας μεθόδου συνεπάγεται θετικά ή αρνητικά αποτελέσματα για το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Στην πρώτη περίπτωση, η εφαρμογή της νέας μεθόδου, δίχως προηγούμενη δημοσίευσή της, δεν πρέπει να θεωρηθεί ανεπίτρεπτη. Στην δεύτερη περίπτωση, η εφαρμογή είναι προδήλως αθέμιτη ως αντιβαίνουσα στην αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης¹⁷.
66. Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση, πρώτον, ότι πρόκειται για κανόνα που παρέχει διευκρινίσεις επί μιας δημοσιευθείσας κατά το παρελθόν μεθόδου υπολογισμού δίχως να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της και, δεύτερον, ότι η εφαρμογή του εν λόγω κανόνα στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν συνεπάγεται για το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος αποτέλεσμα λιγότερο ευνοϊκό από εκείνο στο οποίο θα οδηγούσε η εφαρμογή της αρχικής μεθόδου. Πράγματι, από τη σύγκριση μεταξύ, αφενός, του αποτελέσματος της «νέας» μεθόδου, ήτοι του συντελεστή 1,3, και, αφετέρου, του αποτελέσματος στο οποίο, σύμφωνα με τις

17 — Μπορεί να γίνει παραλληλισμός με τις ανακοινώσεις που έχει εκδώσει η Επιτροπή όσον αφορά τον υπολογισμό των προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων [81] και [82] της Συνθήκης (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ.25), όπως π.χ. τις κατευθυντήριες γραμμές που δημοσιεύθηκαν στην ΕΕ 1998, C 9, σ. 3.

πληροφορίες που παρέσχε η Επιτροπή, στις 5 Ιουλίου 2005, με την απάντησή της στα ερωτήματα του Δικαστηρίου, θα οδηγούσε κατά πάσα πιθανότητα η εφαρμογή της αρχικής μεθόδου, ήτοι του συντελεστή 1,5, προκύπτει ότι η νέα μέθοδος είναι ευνοϊκότερη για τη Γαλλική Δημοκρατία.

67. Συνεπώς, καταλήγω στο συμπέρασμα ότι η προταθείσα χρηματική ποινή δεν πρέπει να μειωθεί, δεδομένου ότι η Γαλλική Κυβέρνηση δεν προέβαλε αντιρρήσεις ως προς την εφαρμογή των δύο άλλων στοιχείων που ελήφθησαν υπόψη κατά τον υπολογισμό, ήτοι του συντελεστή σοβαρότητας της παραβάσεως και του σταθερού συντελεστή για τη Γαλλική Δημοκρατία.

68. Εντούτοις, δεν συμμερίζομαι τον ισχυρισμό της Επιτροπής, στο μέτρο που ζητεί την επιβολή της προταθείσας χρηματικής ποινής «από την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως του Δικαστηρίου στην υπό κρίση υπόθεση». Συναφώς, κρίνω σκόπιμο να επανέλθω, στο σημείο αυτό, στο ζήτημα της ελλείψεως διαφάνειας που έπληξε την επικοινωνία μεταξύ των γαλλικών αρχών και των αρμόδιων υπηρεσιών της Επιτροπής, όσον αφορά τις σχεδιαζόμενες τροποποιήσεις του γαλλικού αστικού κώδικα που διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή με την επιστολή της 27ης Ιουνίου 2003.

69. Η Επιτροπή παρέλειψε να ειδοποιήσει τις γαλλικές αρχές για τα πρόδηλα σφάλματα της σχεδιαζόμενης τροποποίησής του κειμένου του άρθρου 1386-7 του αστικού κώδικα. Η παράλειψη αυτή είναι περιεργή, δεδομένου ότι η ειδοποίηση αυτή ουδόλως θα επηρέαζε την ευθύνη της Γαλλικής Κυβερνήσεως για την εκτέλεση της προανα-

φερθείσας αποφάσεως της 25ης Απριλίου 2002, Επιτροπή κατά Γαλλίας. Οι γαλλικές αρχές δεν έκριναν σκόπιμο να ζητήσουν ρητώς τη γνώμη της Επιτροπής επί της σχεδιαζόμενης τροποποίησης προκειμένου να περιορίσουν τον κίνδυνο αλυσιτελούς παρατάσεως της πολύ μακράς προθεσμίας που είχε ταχθεί για την ορθή μεταφορά της οδηγίας. Αμφότεροι οι τρόποι συμπεριφοράς αντιβαίνουν στους κανόνες που θέτει το άρθρο 10 ΕΚ.

70. Εν πάση περιπτώσει, επί επιβολής χρηματικής ποινής, στο κράτος μέλος πρέπει να τάσσεται ταυτοχρόνως και μια σύντομη πρόσθετη προθεσμία, προκειμένου να του παράσχει τη δυνατότητα να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του¹⁸. Ειδικότερα, πρέπει να τάσσεται πρόσθετη προθεσμία στις περιπτώσεις, όπως η προκειμένη, κατά τις οποίες το ακριβές περιεχόμενο των υποχρεώσεων του κράτους μέλους δεν καθορίζει απολύτως ούτε η επιβάλλουσα τη χρηματική ποινή απόφαση.

71. Για τους λόγους αυτούς, καταλήγω ότι το Δικαστήριο πρέπει να επιβάλει στη Γαλλική Δημοκρατία χρηματική ποινή ύψους 13 715 ευρώ για κάθε ημέρα καθυστέρησής στην εκτέλεση της προαναφερθείσας αποφάσεως της 25ης Απριλίου 2005, Επιτροπή κατά Γαλλίας, μετά τη λήξη προθεσμίας τριών μηνών από την έκδοση της αποφάσεως του Δικαστηρίου στην παρούσα υπόθεση.

72. Η Γαλλική Δημοκρατία πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας.

18 — Απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2003, C-278/01, Επιτροπή κατά Ισπανίας (Συλλογή 2003, σ. I-14141, σκέψη 53).

VI — Πρόταση

73. Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, προτείνω στο Δικαστήριο:

- 1) να διαπιστώσει ότι η Γαλλική Δημοκρατία, παραλείποντας να λάβει όλα τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση του δεύτερου στοιχείου του διατακτικού της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 25ης Απριλίου 2002 στην υπόθεση C-52/00, Επιτροπή κατά Γαλλίας, η οποία αφορούσε την εσφαλμένη μεταφορά της οδηγίας 85/374/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1985, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σε θέματα ευθύνης εξ ελαττωματικών προϊόντων, και, ειδικότερα, εξακολουθώντας να προβλέπει ότι ο διανομέας ελαττωματικού προϊόντος ευθύνεται υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με τον παραγωγό, στην περίπτωση που η ταυτότητα του παραγωγού δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί, ακόμη και όταν ενημερώσει, εντός εύλογης προθεσμίας, τον ζημιωθέντα για την ταυτότητα του δικού του προμηθευτή, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 228, παράγραφος 1, ΕΚ·
- 2) να υποχρεώσει τη Γαλλική Δημοκρατία να καταβάλει χρηματική ποινή ύψους 13 715 ευρώ για κάθε ημέρα καθυστέρησης στην εκτέλεση της αποφάσεως που εξέδωσε το Δικαστήριο στην υπόθεση C-52/00, μετά τη λήξη προθεσμίας τριών μηνών από την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως του Δικαστηρίου στην υπό κρίση υπόθεση και έως ότου εκτελεσθεί η απόφαση που εξέδωσε το Δικαστήριο στην υπόθεση C-52/00·
- 3) να καταδικάσει τη Γαλλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.